

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование - б. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.1. Растениевъдство, Научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения”

обявен в ДВ 65/06.08.21 г. за нуждите на Технически университет – Варна, Машинно-технологичен факултет, катедра „Растениевъдство”

с кандидат Гл. ас. Д-р Надя Георгиева Даскалова
от Проф. Д-р Христофор Кирчев Кирчев, Аграрен Университет – Пловдив, определен съгласно Заповед № 572/21.09.2021 г. за член на научното жури.

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата.

В конкурса за „доцент” гл. ас. Д-р Надя Георгиева Даскалова участва с обща продукция от 27 труда, групирани по следния начин:

Научни-публикации по номенклатурната специалност – 27 броя, от тях:

- Монографичен труд – 1 брой;
- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 13 броя;
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 13 броя.

За изготвяне на становището подлежат на анализ 27 броя.

От представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.1. Растениевъдство, е видно, че кандидатката изпълнява минималните национални наукометрични изисквания. От изискуемите 400 точки, общият брой които кандидатката представя е 543,4 точки.

2. Оценка на педагогическата дейност на кандидата

Като преподавател към катедра „Растениевъдство”, Гл. ас. Д-р Надя Даскалова води лабораторни упражнения в ОКС „Бакалавър” – специалност Агрономство по почти всички агрономически дисциплини в редовна форма на обучение (Растениевъдство, Генетика и Биотехнологии, Растителна защита, Овощарство, Лозарство и Зеленчукопроизводство). От учебната 2012/2013 г. преподава и по Селекция и семепроизводство на културните растения. След стартиране на магистърска специалност „Производство на посевен и посадъчен материал” ангажираността и е увеличена с дисциплините Производство на семена от зърнени и фуражни култури, Растителни и генетични ресурси и Интегрирано управление на вредителите. След създаване на магистратура „Семепроизводство и растителна защита”, освен коментираните лабораторни занятия извежда и лабораторни занятия по Карантина на растенията, Добри растителнозащитни практики и принципи на интегрираното управление на вредителите, Прогноза и сигнализация за защита на растенията, Фитофармация, Ентомология и Фитопатология.

За периода от придобиване на академичната длъжност Главен асистент е обучавала и довела до успешна защита 11 дипломанта. Разработила е 6 учебни програми. Издала е 3 ръководства за упражнения (по Растениевъдство 1-ва и 2-ра част и Хербология) и един

учебник с практическа насоченост – Помагало по Хербология, което е обвързано със семепроизводство на културните растения. Изградила е 3 лаборатории, като част от оборудването в тях е плод на нейно участие и привличане на допълнителни средства по проект.

3. Основни научни и научно-приложни приноси

Научно-изследователската дейност на Гл. ас. д-р Надя Даскалова е свързана изцяло с научната специалност по която е обявен конкурса, а именно Селекцията и семепроизводството на културните растения.

Кандидатката работи в областта на отдалечената хибридизация със зърнено-житни култури: хлебна и твърда пшеници, културни и диви видове от род *Triticum* и *Aegilops*, ръж и тритикале. Приложени са редица селекционни методи и подходи (родословен метод, беккрос, експериментален мутагенез, антерна култура, инбридинг, отбор по високо- и ниско молекулни глутенини и др.).

Представеният монографичен труд се базира на задълбочени изследвания на синтетични амфиплоиди, продукти на междувидова и междуродова хибридизация на видове пшеници с близките им родствени видове от *Triticinae*. Монографията съдържа ценна научна информация и може да бъде много полезна за всички специалисти, занимаващи се със селекция, особено в областта на отдалечената хибридизация.

Подобно на монографията, представените за конкурса научни публикации са свързани също с отдалечената хибридизация между пшеницата и видове от родовете *Aegilops* и *Secale*. Основните научни и научно-приложни приноси са съсредоточени в изследвания върху кръстосваемостта на пшеницата и получените амфиплоиди с родствени видове в група *Triticinae* за създаване на фертилни хибриди; Получаване и характеристика на синтетични амфиплоиди като изходен материал за селекцията; Класификация и родственост на видовете в *Triticum* и *Secale*; Новоселекционирани линии обикновена пшеница от кръстоска *Triticum aestivum* × *Aegilops variabilis* с устойчивост към гъбни патогени; Нови линии обикновена пшеница, получени с участието на синтетичния амфиплоид №530, които притежават ценни белтъчни субединици, различни от тези в хлебната пшеница; Селекционирани са линии твърда пшеница с участие на амфиплоид 8БАП; Отбрани са потомства двузърнест лимец с участие на амфиплоид 5БАП и е приложена селекция на нискостъблени инбредни линии ръж.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Значимостта на приносите на Гл. ас. д-р Надя Даскалова се доказва от сериозната разпознаваемост на работата и, което се потвърждава с това, че 11 от цитиранията на нейни трудове са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, от които 5 са в статии от списания с IF и различен Quartile от Web of Science; 1 бр. е от глава на книга под егидата на Springer; 3 бр. са от статии в база данни Scopus; 1 бр. статия в списък на Web of Science (CABI) и 2 броя в статии от конференции във Web of Science. Прави впечатление сериозната международна оценка на трудовете на кандидатката.

Гл. ас. д-р Надя Даскалова участва в 13 проекта, повечето от които в рамките на присъщата на ТУ-Варна научно-изследователска дейност, един по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, един международен

проект, финансиран от Международната агенция по атомна енергия и един, финансиран от ССА-София.

Новосъздадените линии хлябна и твърда пшеница, плод на експерименталната работа на кандидатката, имат висока селекционна стойност за повишаване на генетичното разнообразие и качествения потенциал на тези култури. Работата по създаване на инбредни линии ръж също е перспективна, с многостранна практическа насоченост.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам забележки относно научната дейност на гл. ас. Д-р Надя Даскалова, тъй като тя покрива изцяло минималните наукометрични изисквания, посочени в Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на ТУ-Варна.

Прави впечатление обаче, че кандидатката извежда занятия по нетипични за нейната научна специалност и дори в друго професионално направление дисциплини (Ентомология, Фитопатология, Фитофармация, Интегрирано управление на вредителите и др.) както и издава учебна литература по други научни специалности (Растениевъдство, Хербология).

Препоръчвам в бъдеще, като специалист по селекция и семепроизводство да преподава и да издава учебни пособия по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл. ас. Д-р Надя Георгиева Даскалова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ППЗРАС на Технически университет - Варна за неговото приложение.

Представени са стойностни научни трудове и резултати, високо оценени от научната общност. Смятам, че Гл. ас. д-р Надя Даскалова е изграден научен работник, селекционер с достатъчна компетентност и професионална заинтересованост в областта на селекцията и семепроизводството на културните растения.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната и дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетния съвет на Машинно-технологичен факултет към Технически университет – Варна да избере гл. ас. Д-р Надя Георгиева Даскалова за „доцент” в Професионално направление 6.1. Растениевъдство, Научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения”

Дата: 26.10.2021 г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.

Заличена информация
по Регламент (ЕС)
2016/679

(проф. д-р Х. Кирчев)